EPISTOLA
ANATOMICA, PROBLEMATICA
SEPTIMA.

Authore

JOHANNE HENRICO GRÆTZ,

Ad Virum Clarissimum

FREDERICUM RUYSCHIUM,

Med. Doct. Anatomiæ ac Botanices Professorem.

DE

Pia Matre, ejusque Processibus.

AMSTELÆDAMI,

Apud JOANNEM WOLTERS, 1696.

Celeberrime & Experientissime

Vir, Fautor æstumatissime.

Uæ Nominis Tui celeberrimi fama mihi adhuc in Germania degenti tuum in Anatomicis indefessum studium, atque inventorum præstantiam patefecerat, animum meum simul occupaverat totum, ut abhinc nihil magis in votis habuerim, quam ut ea mihi olim contingeret felicitas, ut assiduis, quos pro cognitione Anatomica amplianda suscipis, laboribus ipse adessem præsens. Huic vero votorum meorum summæ felicem jam respondere eventum, summo meo emolumento experior, eoque nomine lætor quam maxime. Ab eo enim tempore, quo hisce traditus terris exoptatissimam primo nactus fui occasionem me Tibi commendandi, adeo pronum statim tuum in me affectum deprehendi, ut citius me beneficiis innumeris à Te cumulatum, iisque tantum non obrutum sentirem, quam

plenarium tuum favorem demereri (si unquam illi demerendo par sit virium mearum tenuitas) allaboraſſem. Quippe non ſolum nitidiſſimis tuis demonſtrationibus me intereſſe voluiſti, neque uberrimam mihi copiam, propriis viribus in cadaveribus humanis ſecandis aliquid moliendi, dediſſe ſatis favoris & beneficii Tibi viſum fuit, ſed, qui eſt proniſſimus tuus ſtudiis meis inſerviendi animus, patentiſſimum mihi ad ædes tuas & Muſeum Anatomicum conceſſiſti aditum.

Atque in hoc quidem admiſſus, quoties oculorum aciem figo vel in ſceletorum eburneam albedinem; vel intueor accuratius cadaverum, feliciſſimo Balſamationis invento corruptioni exemptorum, vivaciſſimum colorem & obſequioſam flexilitatem; vel dum conſidero vaſa cujuſvis viſceris ſanguinea ad minutiſſimos uſque & microſcopiis tantum obvios ramos ſingulari artificio repleta & extricata; vel adſpicio corda humana, vaſorum ſuorum coronariorum reptatu in apricum poſito ſuperbientia, & Aortæ diramificationis viva imagine Authoribus nonnullis errorem, quem in ea delineanda commiſerunt, enormem exprobrantia; vel, verbo denique, contemplor totum Microcoſmum, quoad ſingula ſua membra ſtupenda certe arte & immenſo labore explicatum, toties lynceos mihi oculos, illis naturæ arcanis luſtrandis ſolum ſufficientes, denegatos eſſe ſummopere doleo. Spirant hæc omnia encheiriſes prorſus ſingulares & tantum non omnes Anatomicorum artes antecellentes, ſpectatoremque ingenuum in ſummam rapiunt admirationem, ringente licet malevolorum turba, quæ, cum hæc captu ſuo & artibus non aſſequatur, theonino rodit dente, vanidaque iræ & invidiæ tela in ea jaculatur.

Non ſane cuncta hæc dignis proſequi encomiis in me ſuſcipiam, opus enim molirer, cui ferendo humeros meos omnino impares agnoſco, eoque magis laudibus illis ſuperſedeo, cum inter raras animi tui dotes non ultimum locum modeſtiam occupare, illamque hiſce facile offendi probe ſciam. Quin potius mea in ſcribendo iterata audacia excuſanda mihi venit. Veniam

itaque

itaque des, quæso, flagranti meo sciendi desiderio & justæ curiositati, qua tua ad primas meas litteras responsione, humanitatis, favoris & eruditionis plena nondum in totum contentus, tuos rursus interpellare labores, tuamque clariorem informationem efflagitare ausus sum.

Cum enim nuper inter rariora tua præparata oculis meis subjiceres *Piam meningem*, quam tua solertia adeo accurate & circumspecte ex omnibus Cerebri & Cerebelli plicis & anfractibus protraxerat & separaverat, ut curioso prorsus spectaculo rugositates ejus superficiei interioris apparerent, miratus sum Authorum in illis investigandis incuriam. *Galenum*, *Vesalium*, *Riolanum*, *Veslingium*, *Bartholinum*, *Diemerbroekium*, *Willisium*, *Vieussens*, uno verbo omnes tam recentiores quam veteres si evolvat quis, altum omnino apud illos reperiet silentium de vero insinuationis piæ matris in substantiam cerebri modo & facie. Neque in ipsis Tabulis Anatomicis *D. Bidloi*, ex quibus tamen frustra multa sibi hactenus promiserunt plurimi, aliquid, quod ab aliis inculcatum sæpius non fuerit, deprehendi, sicco enim plane pede præterit ipse Anthor ea, quæ alii circa hanc materiam tacent, quæque Tua demum, Vir Celeberrime, nobis ostendit industria. Cujus quidem omnimodi omnium Authorum silentii rationem suppeditat ipsa illa Hujus Meningis, secundum *Willisium*, *Vieussens*, ipsamque Autopsiam, profunda in cunctos cerebri & cerebelli anfractus insinuatio atque immersio, ex quibus illam extrahere hactenus omnibus difficile, si non impossibile, *Willisio* vero *Anatom. Cerebri Cap. VII.* in cerebro bruti hominisque hydrope defuncti tantum opus possibile visum fuit.

Maxime igitur tuæ consules famæ, Vir Celeberrime, & eruditorum satisfacies curiositati, *si veram illam piæ Meningis tam cerebri quam cerebelli interstitia intrantis superficiem internam ejusque faciem & constitutionem* depictam & explicatam exhibeas.

Servet interim Te, Maximum rei Anatomicæ Ornamen-

 tum,

tum, Divinum Numen cum Dilectiſſimo & unico Filio, Virtutum Paternarum ſtrenuo æmulo & laborum tuorum ſocio aſſiduo, ſoſpitem & incolumem ad ſeros uſque annos, quo Veſtris auſpiciis abſcondita Microcoſmi myſteria patefiant. Ita animitus fovet

Celeberrimi Tui Nominis

Dab. è Muſeo Amſtel. die
6 Septemb. A. 1696.

Cultor perpetuus, Obſervantiſſimus

JOHANNES HENRICUS GRÆTZ.

FREDERICI RUYSCHII
RESPONSIO,

Ad Virum Expertissimum

D. JOHANNEM HENRICUM GRÆTZ.

In Epistolam ejus Anatomicam, Problematicam, de pia matre, ejusque processibus.

Experientissime Vir,

Ræter animum ſtudiis meis addictiſſimum, tuam pariter in exarandis litteris promptitudinem ſingularem, ex Epiſtola VI. Septembr. mihi tradita intellexi. Vix enim mea ad primam tuam Reſponſio orbi erudito expoſita fuit, quin mox denuo nova me & multo graviori petitione ad alia officia præſtanda ſollicitare volueris. Fateor equidem ultimum tuum deſiderium adeo æquum eſſe atque humanum, ut morem ipſi gerere, petitisque tuis obtemperare omnino cogar, idque eo magis, cum non ſolum ad hoc officiorum genus ſed & plura alia reddenda candor tuus & ſtudium me obligent Vereor autem, Experientiſſime Vir, ne, hoc cerebri & cerebelli tegmine à me exhibito, cerebrum ipſum curioſitas tua ſit arreptura, cum circa illud plurima à me videris demonſtrata, prorſus diverſa ab iis, quæ ab aliis haud infimi ſubſellii Authoribus tradita ſunt. Hæc autem Tuæ humanitati reliquenda ſunt, cui ſatis ſuperque conſtat de multifariis meis occupationibus & indefeſſo eruditis inſerviendi ſtudio.

Cerebrum à Cerebello quoad ſuperficiei externæ figuram multum differre, nemo ignorat, qui vel Anatomiam è limine tantum ſalutavit: Cerebrum enim ſtricte dictum variis circumvolutionibus complicatur, quibus inteſtina meſenterio colligata, aut lactes Piſcis Aſelli majoris æmulari verè dixeris. Cerebelli vero ſubſtantiam parte exteriore tanquam è lamellis ſibi invicem appoſitis & adſitis conſtitutam eſſe, ab aliis jamdum ad nauſeam uſque inculcatum eſt. Tenuem meningem inter cerebri & cerebelli interſtitia ſeſe inſinuare, Te quidem recte monente, tritum quoque eſt, modus vero, quo hoc fieri crediderunt & ſcripſerunt hactenus Authores, autopſiæ nullatenus congruus eſt.

Non enim exiſtimandum, tali hoc fieri ritu, quali omentum

 inter

inter circumvolutiones inteſtinorum demergitur, aut linteum, quod varios in ſinulos intruditur à nobis. Quippe illorum ſic ſane imminuitur longitudo & latitudo, quod tamen nullatenus in pia meninge obtinere, accuratius attendenti manifeſte apparebit. Clariſſime hoc patet ex eo, quod poſt ſeparationem caute à cerebro & cerebello factam illius magnitudo & extenſio non augeatur, quantumvis in anfractus ſe inſinuaverit, niſi ab undiquaque parte nexus illi fibrarum & vaſorum ope facti ſuſpenſa manu tollantur.

Videtur itaque mihi dicta *Pia Meninx* in omnes ſulcos & anfractus proceſſus quoſdam demittere, ſimilem fere in modum, ac è duræ matris duplicatura proceſſus falciformis, ſinui longitudinali ſubjectus emergit, ita ut tot *Pia Mater* producat proceſſus, quot reperiantur anfractus, eoſque figura non quidem falciformes, ſed ſerpentino ductu repentes, quemadmodum repræſentat Tab. 8. Fig. 4.

In Cerebelli interſtitia verò pari modo immergitur *Pia Meninx*, tot proceſſibus falciformibus, quot extant ſulci ſeu anfractus, ablataque illa & ſeparata jucundo omnino ſpectaculo exhibet Capitis papaveris albi loculamenta, ut videre eſt, Tab. 8. Fig. 1. & 2.

Plura ut hac vice addam, ſubſtrata materia, temporiſque penuria haud permittunt. Valere interim Te, vir Experientiſſime, ex animo precor:

Tuus omni ſtudio & affectu

Amſtelod. Ao. 1696.
d. 28 Septemb.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

Fig. 1.

Fig. 2.

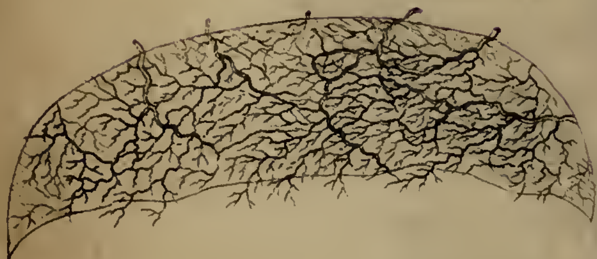

Fig. 3.

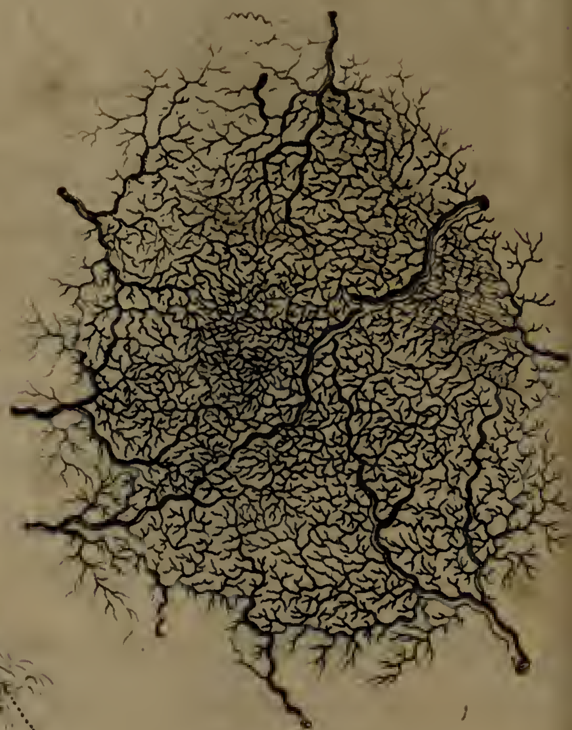

Fig. 4.

TABULA OCTAVA.

QUatuor comprehendit Figuras, quarum PRIMA Piam Matrem, (A) Cerebellum amicientem repræsentat, idque è corpore juvenili; in ea tot nobis occurrunt processus falciformes (C) quot reperiuntur anfractus in cerebello. Tota hæc membrana à Cerebello separata liquori innatabat cum delinearetur; quod ideò factum, ut processuum numerus eò distinctius oculos incurreret: considerandum ulterius hosce processus ab alluente liquore, cui innatabant, figuram falciformem non retinuisse, quod ideò figura SECUNDA indigitat. Vasa Arteriosa adeò numerosa per hanc membranam sunt dispersa, ut, si omnia hic repræsentassem, processus falciformes prorsus obliterassem, ea propter ramulos duntaxat aliquot (B) à latere adjeci. D Indigitat brevissimas tenuissimas & numerosissimas arteriolas è piæ matris facie interiore prodeuntes & speciem musci referentes, quod à nullo Anatomico hactenus observatum.

FIG. SECUNDA.

Unum ex processibus falciformibus piæ matris, cerebellum investientis demonstrat, in eo quoque vasculorum reptatus considerabilis ostenditur.

FIG. TERTIA.

Piæ Matris cerebrum investientis portionem cum suis Arteriolis exhibet, ubi notandum, processus piæ matris, cerebrum investientis, haud obtinere figuram falciformem, prout in cerebelli pia matre, verum enimverò serpentino modo repentem; à nexibus autem fibrosis & vasculosis dissoluta est hæc piæ matris portio, & in planum expansa, ut vasorum reptatus exactissime pateret. Postremò quoque observandum in hac tertia figura, portionem piæ matris repræsentante, membranositatem minus à sculptore esse expressam, id quod studio factum, ne arteriolæ obliterarentur.

FIG. QUARTA.

Portionem piæ Matris (A) cerebrum inveſtientis, cum proceſſibus ſuis (B. B) inter circumvolutiones cerebri ſeſe inſinuantibus, & ſerpentino ductu repentibus, demonſtrat. Per hanc innumeræ Arteriæ (C) viſuntur diſperſæ, ſunt autem multis numeris plures in ſubjecto ipſo.

